

ضرورت بهداشت کار

تألیف: بابک کاظمی

۱۳۹۰

میراثنامه	کاخظمی، بابک: ۱۳۹۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: ضرورت بهداشت کار
مشخصات نشر	: تهران: برآمد پوش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۳۳۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۹۰-۷۳-۳
فهرست نویسی	: فنیای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در شانی: http://opac.nli.ir قابل دسترسی است
کتابشناسی ملی	: ۳۷۹۶۴۲۷

مؤسسه انتشارات برآیند پوش

نام کتاب: ضرورت بهداشت کار

مؤلف: بابک کاظمی

ناشر: برآیند پوش

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

لغت‌گرافی: چاروش

چاپ: جبارک

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۷۳-۶۰۹-۶۰۰-۹۷۸

مرکز پخش:

پوش: میدان انقلاب - جریان اردیبهشت - بن بست توحید - پلاک ۵ تلفن: ۶۶۴۱۵۲۱۲ - ۶۶۹۹۸۴۳۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

هرگونه تقلید و استفاده از این اثر به هر شکل بدون اجازه کتبی از ناشر ممنوع می باشد.

مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار و امور اجتماعی

یکی از نشانه های بارز توسعه پایدار در هر کشور ایجاد فرهنگی است که در آن رعایت دقیق اصول ایمنی و بهداشت کار همچون یک ارزش اجتماعی در کلیه سطوح جامعه مورد توجه قرار گیرد. حفظ و صیانت از نیروی انسانی و نیز استفاده درست از منابع مادی و معنوی کشور از دیگر جنبه هایی است که در این راستا تعریف می شود. بی شک دستیابی به چنین هدفی نیازمند رشد همه جانبه علمی و فرهنگی در زمینه ایمنی و بهداشت کار است که چاپ و نشر متون کتاب های تخصصی در این زمینه یکی از راهکارهای مؤثر در بستر سازی مناسب در این خصوص است. مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار وزارت کار و امور اجتماعی در سال ۱۳۴۸ هجری خورشیدی با هدف تأمین سلامت نیروی انسانی شاغل در واحدهای صنعتی، تولیدی، خدماتی، کشاورزی و معدنی کشور تأسیس و از آن زمان تاکنون به عنوان مرکز تخصصی ایمنی و بهداشت کار در سطح کشور نقش مؤثری در زمینه سازی برای ارتقای دانش و فرهنگ ایمنی و بهداشت کار در کشور ایفا نموده است.

کتاب حاضر یکی از مجموعه کتاب های تخصصی انتشار یافته مورد تأیید در زمینه ایمنی و بهداشت کار بوده که بدینوسیله از نویسنده آن تقدیر می شود.

امید می رود مطالعه این کتاب نقش مؤثری در راستای ارتقای دانش و فرهنگ ایمنی و بهداشت کار در سطح کشور اسلامی ایفا نماید.

علی مصریان

رئیس مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار

فہرست مطالب

عنوان	صفحہ
فہرست مطالب	۳
فہرست تصاویر	۷
سر آغاز	۹
فصل اول - بیماری های حرفہ ای	۱۹
ہدفہای درسی و آموزشی	۲۰
مقدمہ	۲۱
۱- ارزش و اہمیت سلامتی	۲۲
۲- مشخصات بیماری های حرفہ ای	۲۶
۳- بیماری های حرفہ ای ناشی از عوامل زیان آور فیزیکی	۲۸
۴- بیماری های حرفہ ای ناشی از عوامل زیان آور شیمیایی	۳۰
۵- بیماری های حرفہ ای ناشی از عوامل زیان آور زیست شناسی (بیولوژیکی)	۳۱
۶- بیماری های حرفہ ای ناشی از عوامل زیان آور مکانیکی و ارگونومیکی	۳۵
۷- بیماری های حرفہ ای ناشی از عوامل زیان آور روانی	۳۶
خلاصہ فصل اول	۳۹
سوالات فصل اول	۴۱
فصل دوم - بہداشت کار	۴۳
ہدف های درسی و آموزشی	۴۴
مقدمہ	۴۵
۱- اہمیت و ضرورت بہداشت کار	۴۶
۲- کنترل عوامل زیان آور محیط کار	۵۲

۵۸	۳- نوبت کاری و اثرات مخرب آن
۶۰	۴- ارگونومی (مهندسی عوامل و ملاحظات انسانی)
۷۱	۵- خستگی
۷۵	۶- زیاله و خطرات بهداشتی آن
۸۱	خلاصه فصل دوم
۸۳	سؤالات فصل دوم
۸۵	فصل سوم- روابط محیط کار
۸۶	هدف های درسی و آموزشی
۸۷	مقدمه
۸۸	۱- ارتباط حقوق و دستمزد با شرایط محیط کار
۹۱	۲- جا و مکان وسایل و تجهیزات
۹۵	۳- نور و روشنایی
۱۰۱	۴- رنگ و تزئینات
۱۰۷	۵- تهویه
۱۱۱	۶- سروصدا و آلودگی های صوتی
۱۲۱	خلاصه فصل سوم
۱۲۳	سؤالات فصل سوم
۱۲۳	فصل چهارم- آتش سوزی
۱۲۶	هدف های درسی و آموزشی
۱۲۷	مقدمه
۱۲۹	۱- آشنایی با تعاریف و مفاهیم
۱۳۱	۲- علل ایجاد آتش سوزی

۱۳۴.....	۳- خاموش کردن آتش و مبارزه با آتش سوزی
۱۳۹.....	۴- تدابیر و روش های پیشگیری از آتش سوزی
۱۴۹.....	۵- آشنایی با خاموش کننده ها (کپسول های آتش نشانی)
۱۵۶.....	۶- نکاتی پیرامون آتش سوزی و خاموش کردن آتش
۱۶۲.....	خلاصه فصل چهارم
۱۶۵.....	سؤالات فصل چهارم
۱۶۷.....	فصل پنجم- نکات خاص بهداشت کار در هتل ها، رستوران ها و آشپزخانه ها
۱۶۸.....	هدف های درسی و آموزشی
۱۶۹.....	مقدمه
۱۷۱.....	۱- گرما و اختلالات ناشی از آن
۱۸۱.....	۲- تدابیر، تسهیلات و سرویس های رفاهی و بهداشتی
۱۹۲.....	۳- حوادث کاری
۲۰۱.....	خلاصه فصل پنجم
۲۰۳.....	سؤالات فصل پنجم
۲۰۵.....	فصل ششم- فوریت های پزشکی، کمک های اولیه و امداد رسانی
۲۰۶.....	هدف های درسی و آموزشی
۲۰۷.....	مقدمه
۲۰۹.....	۱- اصول کمک های اولیه
۲۱۴.....	۲- سوختگی
۲۲۴.....	۳- مسمومیت
۲۲۹.....	۴- گرمزدگی
۲۳۹.....	۵- برق گرفتگی

خلاصه فصل ششم..... ۲۴۴

سؤالات فصل ششم..... ۲۴۶

منابع و مآخذ..... ۲۴۷

پیوست شماره ۱- سؤالات تستی..... ۲۴۹

پاسخ نامه سؤالات تستی..... ۳۱۵

پیوست شماره ۲- تذکرات و راهنمایی های سودمند برای مسافران در مسافرت ها، تورها و

گردش های دسته جمعی و گروهی..... ۳۱۹

www.ketab.ir

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۵۵	تصویر شماره ۲/۱- فرم معاینات قبل از استخدام
۵۷	تصویر شماره ۲/۲- فرم معاینات دوره ای
۷۰	تصویر شماره ۲/۳- طریقه برداشتن بار
۷۱	تصویر شماره ۲/۴- نکات ایمنی در حمل بار
۷۲	تصویر شماره ۲/۵- روش غلط و صحیح حمل کالا با چرخ دستی
۱۳۵	تصویر شماره ۴/۱- مثلث آتش
۱۴۱	تصویر شماره ۴/۲- چند نمونه دتکتور (اشکارساز) حساس به دود و آتش
۱۵۲	تصویر شماره ۴/۳- اثرات خاموش کننده ها در آتش سوزی ها
۱۵۹	تصویر شماره ۴/۵- سه عاملی که وجود آنها به طور همزمان ..
۲۱۷	تصویر شماره ۶/۱- عمق سوختگی ها
۲۳۸	تصویر شماره ۶/۲- اورژانس های گرمادگی
۲۴۰	تصویر شماره ۶/۳- ایمنی و حفاظت در مقابل برق گرفتگی

به نام خدا

سرآغاز

انسان سالم محور توسعه پایدار است.

انسان از بدو تولد تا واپسین دم حیات در معرض آسیب ها و خطرهای مختلف قرار دارد که به او ضرر و ضایعات^۱ وارد می کنند و در واقع وضعیت ها و منابع بالقوه ضرر و زیان همواره در کمین او هستند و دشمن شماره یک او به شمار می روند. خطر یا عامل زیان آور^۲ هر گونه موقعیت یا منبع بالقوه ایجاد زیان و ضرر به شکل جراحات انسانی یا بیماری، صدمه به اموال و تجهیزات، صدمه به محیط کار و محیط زیست یا ترکیبی از آن هاست (به طور کلی جانی و مالی).

اصولاً با دید علمی و منطقی، خطرات یا عوامل زیان آور در محیط های کاری به دو شکل ظاهر می شوند:

۱- خطرات بهداشتی عوامل زیان آور موجود در محیط کار، که سلامتی کارکنان را تهدید می کنند و ممکن است آن ها را به بیماری^۳ دچار کنند؛ مانند سروکار داشتن با میکروب ها، مواد شیمیایی خطرناک، آلودگی های صوتی، نور نامناسب و ...

۲- خطرات ایمنی عوامل زیان آور، که خطراتی هستند که به کمک یک محرک می توانند حادثه^۴ ایجاد نمایند. و حادثه، رویداد پیش بینی نشده، غیر منتظره و غیر مترقبه ای است که منجر به ضرر و ضایعات می گردد؛ مانند: برق گرفتگی، سوختگی، سقوط از ارتفاعات، خفگی و ...

۱ - bss

۲ - hazard

۳ - illness

۴ - accident